

KOMISIJI ZA DRUGI STEPEN STUDIJA ELEKTROTEHNIČKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U BEOGRADU

Na sednici Komisije za studije II stepena Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu, koja je održana 23.09.2014. godine, imenovani smo u Komisiju za pregled i ocenu master rada kandidata Ivane Nasteske, dipl. inž., pod naslovom „Proces liberalizacije tržišta električne energije u oblasti distributivnih delatnosti“. Komisija je pregledala priloženi rad i podnosi sledeći

IZVEŠTAJ

1. Biografski podaci o kandidatu

Ivana Nasteska je rođena 19.06.1983. god. u Pančevu. U svom rodnom gradu pohađa osnovnu školu i gimnaziju „Uroš Predić“ (prirodno-matematički smer), a dalje školovanje nastavlja na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu, na odseku za Energetiku, smer Elektroenergetski sistemi, gde i diplomira 2009. godine sa prosečnom ocenom 7,84, sa temom „Analiza primene linijskih odvodnika prenapona za zaštitu visokonaponskih nadzemnih vodova“ iz oblasti Tehnike visokog napona, pod rukovodstvom prof. dr Milana Savića, diplomski rad ocenjen je ocenom 10. Takođe na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu upisuje master studije na području Elektroenergetski sistemi i polaže sve ispite planirane programom sa prosečnom ocenom 8,40.

2. Organizacija rada

Obim rada je ukupno 54 strane kucanog teksta sa 11 slika, 6 tabela i 2 grafika. Rad se sastoji od uvoda, četiri poglavlja, zaključka i spiska korišćene literature.

U uvodu je opisan koncept vertikalno integrisanog elektroprivrednog preduzeća, njegove prednosti i mane, uz definisanje prirodnog monopola i njegove opravdanosti u uslovima otvorenog tržišta, kao i proces rasprezanja vertikalno organizovanog sistema usled uvođenju konkurencije u sektore proizvodnje i snabdevanja električnom energijom. Na kraju uvoda opisan je opšti razvoj ideje o liberalizaciji tržišta električne energije, njeni mehanizmi sprovođenja i način implementacije sa osvrtom na tehničku i zakonsku regulativu Evropske unije.

U drugom poglavlju predstavljen je istorijski tok donošenja zakonske regulative u skladu sa kojom je izvršeno restrukturiranje elektroprivrede Srbije. Predstavljeni su svi učesnici tržišta električne energije i njihove uloge u okviru otvorenog tržišta i organizacione strukture elektroprivrede Srbije. U nastavku opisan je proces izdvajanja snabdevačke delatnosti iz delatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom, uz opis i analizu aktivnosti koje su sprovedene da bi se uspešno izvršile planirane reforme.

U trećem poglavlju sagledane su nove uloge operatora distributivnog sistema uslovljene njegovim učestvovanjem na otvorenom tržištu, izdvajanjem snabdevanja kao zasebne grane i pojavom povlašćenih proizvođača električne energije.

Četvrto poglavlje prikazuje koncept formiranja cene električne energije i pratećih usluga u uslovima otvorenog tržišta kao i način obračuna maksimalno dobrenog prihoda. Uz to, urađena je analiza uticaja gubitaka u elektrodistributivnom sistemu i količine preuzete

električne energije na visinu maksimalno odobrenog prihoda, odnosno cenu pristupa distributivnom sistemu.

U petom poglavlju predstavljena je završna faza liberalizacije tržišta električne energije i aktivnosti koje je neophodno izvršiti kako bi ona bila sprovedena do kraja, u predviđenom roku, na što uspešnji način.

U zaključku rada definisani su postojeći i mogući problemi koji se mogu javiti usled sprovođenja reforme elektrodistributivnog sektora, a koje je neophodno prevazići kako bi se omogućio dalji nesmetani razvoj uz optimalano, pouzdano i efikasno funkcionisanje elektrodistributivne mreže.

3. Zaključak i predlog

Kandidat Ivana Nasteska je u svom master radu dala pr egled aktuelne situacije vezane za proces reformi u okviru elektrodistributivne delatnosti. Rezultat rada je definisanje realnih problema elektrodistributivne delatnosti usled daljeg procesa liberalizacije tržišta, a koji su od ključne važnosti za dalji rad ovog sektora koji zbog svojih tehničkih karakteristika mora da ostane organizovan u obliku prirodnog monopola. Sama vizija o budućoj organizaciji ovog sektora je sklona promenama jer se neprekidno donose novi propisi koji se usklađuju sa zakonskom regulativom Evropske unije, a koji nepobitno utiču na definisanje njegovih budućih funkcija.

Na osnovu napred navedenog, imajući u vidu sadržaj i kvalitet priloženog rada, rezultate i zaključke do kojih je kandidat u svom samostalnom radu došao, članovi Komisije predlažu Komisiji za studije II stepena Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu da rad kandidata dipl. inž. Ivane Nasteske pod naslovom „Proces liberalizacije tržišta električne energije u oblasti distributivnih delatnosti“ prihvati kao master rad i kandidatu odobri usmenu odbranu.

Beograd, 24.09.2014. godine

Članovi komisije:

dr Ivan Škokljev, redovni profesor

dr Jovan Mikulović, docent